

FOB 04.288

Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integrations sagsbehandlingstid i forbindelse med anmodning om genoptagelse af sag om humanitær opholdstilladelse

En advokat klagede til ombudsmanden over Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integrations sagsbehandlingstid i forbindelse med genoptagelse af en sag om humanitær opholdstilladelse.

Ombudsmanden undersøgte sagen og mente at sagsbehandlingen, herunder sagsbehandlingstiden, havde været meget kritisabel.

Den samlede sagsbehandlingstid var 2 år og 9 måneder - et tidsforløb ombudsmanden efter gennemgangen af sagen mente var helt urimelig langt.

I en periode på 9½ måned havde ministeriet ladet sagen ligge. Først meget sent i sagsforløbet tog ministeriet initiativ til at undersøge mulighederne for at ansøgeren, der var syg, kunne blive behandlet i hjemlandet. Ministeriets undersøgelser heraf havde et yderst begrænset omfang, og bortset fra lidt over 2 måneder i alt afhang sagsbehandlingstiden udelukkende af ministeriet selv.

Ministeriet var endvidere meget længe om at tage stilling til om genoptagelsesansøgningen kunne tillægges opsættende virkning med hensyn til udrejsefristen.

Ministeriet havde endelig ikke besvaret en række rykkerbreve, ikke givet underretning om at sagen trak ud, eller om grunden til at sagen ikke kunne behandles færdig.

(J.nr. 2003-4500-600).

Den 7. maj 2001 afslog Indenrigsministeriet den libanesiske statsborger A's ansøgning om humanitær opholdstilladelse.

Samme dag rettede A's advokat (advokat I) på A's vegne henvendelse til Indenrigsministeriet om sagen. Han vedlagde journaludskrifter fra Dansk Røde Kors dækkende perioden fra den 6. december 2000 til den 20. april 2001 hvoraf det bl.a. fremgik at A tidligere havde forsøgt selvmord med piller og forsøgt at kvæle sig.

Den 18. juli 2001 skrev Indenrigsministeriet at man havde opfattet advokatens henvendelse som en genoptagelsesansøgning. Ministeriet bad i den forbindelse advokaten indsende aktuelle helbredsoplysninger vedrørende A - herunder oplysninger om hvorvidt der var selvmordsrisiko. Ministeriet bad om at modtage oplysningerne inden syv dage da ministeriet ellers ville træffe afgørelse på det da foreliggende grundlag i sagen. Ministeriet oplyste endvidere i brevet at ministeriet - efter modtagelsen af oplysningerne fra advokaten - ville tage stilling til om anmodningen om genoptagelse af sagen kunne tillægges opsættende virkning med hensyn til udrejsefristen. Ministeriet beklagede den sene besvarelse af advokatens henvendelse.

FOB 04.288

Forvaltningsret 115.2 -
115.3

Den 20. juli 2001 meddelte advokaten at han ikke længere repræsenterede A. Indenrigsministeriet fremsendte derfor den 3. august 2001 sin anmodning om oplysninger direkte til A. A svarede den 9. august 2001 at hun ventede på at få en tid hos sin psykiater, og at hun ville vende tilbage når hun havde modtaget en udtalelse fra denne.

Indenrigsministeriet modtog den 31. oktober 2001 en erklæring af 28. oktober 2001 fra speciallæge i psykiatri, overlæge B, vedrørende A. Han skrev bl.a. følgende:

"En 27-årig gift, muslimsk kvinde fra Libanon, som sammen med ægtefællen kom til Danmark i december 1998. De har to børn, som begge er født i Danmark. Det sidste barn er født i indeværende år. Hun er analfabet og har aldrig gået i skole.

Hun er blevet mishandlet og angiveligt flere gange forsøgt voldtaget af stedfaderen.

I 1996 mistede hun et barn i en trafikulykke. Ægtefællen der kørte bilen, mistede herredømmet over den, fordi der blev skudt efter dem.

Der er flere familiemedlemmer, der er blevet dræbt i krigen, og hun har set ligene.

Hun er blevet truet af Hizbollah-bevægelsen, angiveligt fordi ægtefællen samarbejdede med Israel.

Da jeg første gang så hende primo 2001, var hun plaget af søvnbesvær med mareridt og genoplevelse for hende livstruende oplevelser. Hun var svært irriteret, hvilket ofte gik ud over ægtefællen. Der var undgåelsesadfærd, hvor hun forsøgte at undgå det der var ubehageligt, hvilket resulterede i at hun udeblev fra den psykolog, som havde hende i behandling i år 2000. Han fandt hende svært forpint og plaget af tidligere livsoplevelser.

Jeg har ikke set hende i perioden april måned og indtil midt i oktober, hvor hun nu fremtræder i en betydelig dårligere tilstand, end da jeg så hende sidst. Hun er nu mere opgivende og depressiv. Hun er angst med somatiske symptomer. Hun er stadig plaget af belastningssymptomer, og hun er blevet sat i behandling med antidepressiv medicin i form af tabl. Remeron 30 mg til aften.

Da hun forsøgte at begå selvmord med medicinen ved at sluge tabletterne blev de med magt taget fra hende af ægtefællen, hvorefter han skyllede dem ud i toilettet. Hun fik derefter udleveret medicinen dagligt i klinikken. Hun har tidligere forsøgt at begå selvmord ved at drikke klorvand og har efterfølgende kastet op. Et par gange er hun blevet stoppet i at sluge medicinen af ægtefællen. En gang er det lykkedes for hende, hvorefter hun var til udpumpning på skadestuen.

Hun giver klart udtryk for, at hun ikke på noget tidspunkt vil få det bedre, og hun er forpint at tilbagevendende tanker. Hun mener ikke, at der er noget håb for hende, og at der intet er tilbage, når alting bliver sort.

Hun virker særdeles opgivende og mener egentlig ikke, at der er nogen, der kan hjælpe hende.

Diagnose:

Depressiv enkeltepisode af moderat grad,

Posttraumatisk belastningsreaktion.

Der er ingen tvivl om, at tilstanden er forværret, og da hun har forsøgt selvmord flere gange sidst medio oktober måned, og hun fremtræder i en depres-

siv tilstand af middelsvær grad, hvor risikoen for, at hun begår fuldbyrdet selvmord, vil være forholdsvis høj.

Den depressive tilstand skulle gerne under medicinsk behandling være aftaget inden for de næste 4-6 uger, men hun skal fortsætte med denne behandling ca. et år. Er der tilbagefald forventes en livslang behandling.”

A's nye advokat (advokat II) sendte den 28. december 2001 på A's vegne speciallægeerklæringen af 28. oktober 2001 fra psykiateren til (nu) Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration. Advokaten bad om at ansøgningen blev tillagt opsættende virkning med hensyn til udrejsefristen under sagens behandling.

I breve af 31. januar og 18. februar 2002 rykkede advokaten for svar på sit brev af 28. december 2001.

Den 11. marts 2002 sendte advokaten yderligere lægelige oplysninger om A til Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration i form af en erklæring af 25. februar 2002 fra speciallæge i psykiatri, overlæge B. Heraf fremgik bl.a. følgende:

“Hun har hørleshallucinationer i form af stemmer, og hun leder efter disse truende personer, som taler til hende. Hun kan ikke tage afstand fra dem, men hun oplever alligevel, at de er underlige, og hun har følelsen af at blive skør.

Disse sindssygelige oplevelser har hun først talt om indenfor det sidste halve år.

Hun er i behandling med antidepressiv medicin i form af Remeron 30 mg dagligt og antipsykotisk medicin i form af Cisordinol 6 mg daglig.

Den antidepressive behandling har haft en rimelig effekt på hende, og hun er mindre sortseende nu, men selvfølgelig presset af og bekymret for, hvad der kommer til at ske, fordi ægtefællen er fængslet, og de står foran en udvisning.

Den antipsykotiske behandling er aktuelt ikke tilstrækkelig og er ganske langsomt blevet intensiveret.

Ved en evt. udsendelse bør det sikres, at hun kan få ovenstående medicin og fortsætte behandlingen, ellers vil risikoen for, at hun vil begå selvmord være meget stor, når man tager tidligere selvmordsforsøg i betragtning.

Aktuelt og under nuværende behandling er det mit skøn, at selvmordsrisikoen ikke er til stede.”

Advokaten rykkede den 23. april 2002 for ministeriets afgørelse i sagen, og den 21. maj 2002 skrev han følgende:

“Idet jeg henviser til ovennævnte sag skal jeg ikke undlade at gøre opmærksom på, at jeg finder det ganske utilfredsstillende, at De endnu ikke har besvaret min skrivelse af 28. december 2001 og dette til trods for, at de er rykket for besvarelse heraf ved mine skrivelser af henholdsvis 31. januar 2002, 18. februar 2002, 11. marts 2002 samt 23. april 2002.

Jeg må nu anmode om, at De straks og uden ugrundet ophold besvarer mine henvendelser i nærværende sag.”

Med brev af 6. juni 2002 sendte advokaten kopi af A's lægejournal. Advokaten skrev endvidere at han imødeså ministeriets snarlige reaktion i sagen.

Den 18. juli 2002 rykkede advokaten på ny for svar i sagen og skrev bl.a. følgende:

“Jeg stiller mig uforstående overfor Deres manglende reaktion, og beder Dem derfor venligst meddele mig, hvornår jeg kan forvente at modtage en afgørelse i sagen.”

Ministeriet kontaktede telefonisk advokatens kontor den 15. august 2002 uden dog at træffe advokaten.

Den 16. august 2002 traf ministeriet afgørelse om efter omstændighederne at tillægge advokatens anmodning om genoptagelse af sagen opsættende virkning med hensyn til udrejsefristen. Ministeriet bad samtidig om inden syv dage at modtage aktuel lægelig dokumentation for A's helbredstilstand, herunder diagnose, behandlingsbehov samt en lægelig vurdering af konsekvenserne af at hun ikke modtog denne behandling. Ministeriet bad endvidere om at modtage dokumentation for at A var indlagt til udpumpning i forbindelse med det selvmordsforsøg der var omtalt i speciallægeerklæringen af 25. februar 2002.

I brev af 13. august 2002 - stilet til integrationsministeren og modtaget i ministeriets 3. udlændingekontor den 20. august 2002 - skrev A's tredje advokat (advokat III) bl.a. at A havde rettet henvendelse til ham i anledning af forlydender om at hun ville blive udvist omkring den 22. august 2002 sammen med sin på det tidspunkt fængslede mand og parrets to børn. Advokaten oplyste at hendes ægteskab var baseret på tvang, og at hun ville skilles fra sin mand. Konsekvensen heraf ville være at hendes børn ville blive krævet overgivet til hendes svigerfamilie i Libanon fra hvem hun i øvrigt ville blive mødt med sanktioner og overgreb efter beslutningen om skilsmisse. Advokaten skrev desuden bl.a. følgende:

“Under henvisning hertil har min klient - som opfatter sin situation som håbløs med mindre hun indrømmes humanitær opholdstilladelse - som ansvarlig forælder rådspurgt mig om muligheden for, at hendes børn kan forblive i Danmark under en eller anden form og i den for mig tydelige hensigt at begå selvmord, når børnenes forhold er sikret hér.”

Med brev af 2. september 2002 indsendte advokaten to erklæringer af 25. august 2002 fra speciallæge i psykiatri, overlæge B stilet til henholdsvis advokaten og Dansk Røde Kors. I erklæringen til advokaten skrev psykiateren bl.a. følgende:

“Hun er i antipsykotisk behandling. Stemmerne er minimeret noget. Ægtefællen er fængslet, og hun oplyser, at familien efter al sandsynlighed bliver sendt ud af landet, når han har udstået sin fængselsstraf. Hun er skræmt over dette, fordi ægtefællens forældre mener, at hun ikke er i stand til at opdrage sine børn. Hun har truet med at tage livet af sig, hvis hun udsendes.

Hun er i perioder forpint af genoplevelser, hvor stedfaderen dukker op nærmest som syner. Hendes døde barn vender ligeledes tilbage i hendes tanker.

Søvnen er ikke god. Hun sover kun få timer oftest plaget af mareridt.

...

Hun fremtræder særdeles skrøbelig.

På grund af sindssygelignende symptomer er hun sat i behandling med Tabl. Zyprexa 20 mg. og for depressive symptomer er hun i behandling med Remeron 45 mg. dagligt.

Det er vigtigt, at hun fortsætter denne behandling på grund af den erfaring, som er gjort, da hun har haft alvorlige selvmordsforsøg, som er undertrykt under den medikamentelle behandling. Risikoen for et nyt selvmordsforsøg, hvis hun ikke er i stand til at skaffe sig sin medicin, vil være stor.

Jeg vil lige gøre opmærksom på, at begge typer medicin er særdeles kostbare og ved udsendelse til Libanon, vil hun givet ikke være i stand til at skaffe sig den pågældende medicin.”

Den 16. september 2002 skrev advokaten til Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration at han var kommet i besiddelse af ministeriets brev af 16. august 2002 til ham, og at han havde bedt psykiateren om supplerende oplysninger med henblik på besvarelse af ministeriets spørgsmål i brevet af 16. august 2002.

I brev af 23. september 2002 bad advokaten om udsættelse på indhentelse af supplerende lægelig dokumentation under hensyn til at psykiateren ikke havde de ønskede oplysninger.

Den 15. oktober 2002 fremsendte advokaten lægelig dokumentation modtaget fra Amtssygehuset C i form af en skadejournal fra den 21. marts 1999 fra skadestuen.

Advokaten sendte med brev af 20. januar 2003 yderligere lægelige oplysninger til ministeriet vedrørende A i form af et svar fra psykiateren på en henvendelse fra Dem. Psykiateren skrev:

“(A) er flyttet til Center (X), og hun er derfor ude af mit behandlingsregi.

Du spørger til konsekvenserne, hvad der vil ske med hende, hvis hun ikke modtog sin medicin.

Der er for mig ingen tvivl om, at hun vil reagere med at blive psykotisk (sindssyg), og jeg kan selvfølgelig ikke svare for, hvad hun i givet fald vil gøre, hvis den sindssygelige tilstand tager over, men hun har tidligere forsøgt at suicide-re. Derfor vil det være nærliggende at tro, at risikoen for at begå selvmord er overhængende.

I fald, hun bliver sendt ud, må det som minimum være en forpligtelse, at hun sikres sin medicin der p.t. består af Zyprexa 20 mg. dagligt.”

Advokaten rykkede for svar i sagen ved brev af 6. marts 2003.

Ministeriet besvarede telefonisk den 27. marts 2003 advokatens rykker og oplyste at der på daværende tidspunkt var et stort antal verserende sager, og at ministeriet forventede at træffe afgørelse inden for tre måneder i A's sag.

Den 26. maj 2003 sendte advokaten lægelige oplysninger om A til ministeriet i form af først og fremmest journaloplysninger fra Dansk Røde Kors dækkende perioden frem til den 20. maj 2003, og den 16. juni 2003 sendte advokaten yderligere lægelige oplysninger i sagen hvoraf bl.a. følgende fremgik:

“28/5-03: Klager over den ubærlige ventetid, føler sig truet konstant, p.g.a. ventetid, og ægtefællens trusler om at tage børnene.

Hun fortæller indgående om sine mareridt, der er fyldt med blod, tanker.

Fortæller om at hun føler sig unormal, forstår ikke hvad der sker i tankerne og at hun har svært ved at udtrykke sig. Har så mange tanker at hun ikke kan styre dem. De piner hende og føler at hovedet eksploderer, vil gerne stoppe dem.

Oplevelser fra Libanon blandes med hendes indre tanker, ventetiden som er en form for tortur med uvisheden. Trist.”

Ministeriet bad telefonisk den 1. juli 2003 Udlændingestyrelsens dokumentationskontor om at undersøge om lægemidlet Zyprexa var tilgængeligt i Libanon. Dokumentationskontoret svarede ved e-mail af samme dato at kontoret ikke var i besiddelse af oplysninger herom, og henviste ministeriet til at kon-

takte producenten. Dette forsøgte ministeriet forgæves ved - forstår jeg - to telefoniske henvendelser ligeledes den 1. juli 2003. Ministeriet forsøgte endvidere samme dag forgæves at skaffe oplysningerne via det libanesiske sundhedsministeriums hjemmeside.

Den 2. juli 2003 rettede Dansk Røde Kors, Center X, telefonisk henvendelse til ministeriet og rykkede for en afgørelse i sagen. Ministeriet oplyste under samtalen at ministeriet undersøgte om A kunne modtage sin medicin i Libanon, og at ministeriet ville træffe afgørelse når oplysningerne om behandlingsmulighederne forelå. Center X oplyste at centeret ville orientere advokaten herom.

Samme dag klagede advokaten til mig over Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integrations sagsbehandlingstid. Advokaten oplyste bl.a. at han den 13. august 2002 havde indgivet ansøgning om humanitær opholdstilladelse til A, og at han senest den 16. juni 2003 havde indsendt lægelige oplysninger i sagen. Advokaten havde modtaget en telefonisk henvendelse fra Center X om at man var *meget* bekymret for A som var ved "at gå helt i stykker" uden afklaring af hendes og børnenes skæbne som helt afhang af ministeriets svar.

Advokaten skrev endvidere den 4. juli 2003 bl.a. til ministeriet at han var blevet orienteret af Center X om at ministeriet manglede besked om hvorvidt A kunne få den medicin hun skulle bruge, i Libanon. Advokaten understregede i den forbindelse at det ikke alene var et spørgsmål om medicin. Det var også et spørgsmål om lægelig/psykiatrisk behandling og i den forbindelse løbende justering af medicin. Advokaten oplyste at der ingen offentlige behandlingsmuligheder fandtes i Libanon, og at enlige kvinder ingen rettigheder havde. Advokaten henviste til baggrundsmateriale om Libanon.

Den 16. juli 2003 sendte jeg kopi af advokatens telefax og brev af 2. juli 2003 og advokatens brev af 4. juli 2003 samt de indsendte bilag til Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration som en anmodning fra advokaten om at ministeriet fremskyndede sagen. Samtidig meddelte jeg ministeriet at jeg gik ud fra at ministeriet - medmindre sagen var tæt på at blive afsluttet - ville oplyse advokaten om hvor langt sagen var kommet, og så vidt muligt hvornår den kunne forventes afsluttet.

Ministeriet rettede den 31. juli 2003 telefonisk henvendelse til advokatens kontor. Ministeriets telefonnotat af samme dato har følgende ordlyd:

"Ringet til adv. (...)s kontor.

Besvaret hans rykker samt henv. til FOB.

Oplyst, at forelægge sagen i løbet af ca. 1 uge, hvorefter jeg vil vende tilbage i sagen, evt. i form af kopi af høringssvar til Us, ... [ulæseligt; min bemærkning] el. lign."

Det fremgår af ministeriets indsendte datoliste at ministeriet under den pågældende telefonsamtale oplyste at man ville vende tilbage til sagen når ministeriet havde modtaget oplysninger om tilgængeligheden af lægemidlet Zyprexa i Libanon.

Den 6. august 2003 rykkede Dansk Røde Kors på ny telefonisk for en afgørelse i sagen.

Den 10. oktober 2003 ringede Dansk Røde Kors, Center X, forgæves til ministeriet om sagen. Ministeriet besvarede telefonisk den 13. oktober 2003 centerets fornyede rykker i sagen som var begrundet i hensynet til A's dårlige psykiske helbredstilstand. Center X oplyste at centeret ville sende et brev fra A skrevet på dansk til ministeriet.

Den 17. oktober 2003 modtog ministeriet A's brev skrevet på dansk den 18. september 2003. Heri forklarede hun bl.a. følgende om sin situation:

“Det sværeste for mig lige nu, er at tænke på, at det er umuligt for mig at vende hjem til Libanon, fordi det vil være enden på mit liv, og mine børn vil blive taget fra mig. Og I kan se det i min journal. Men jeg vil gerne forklare lidt af det, jeg er midt i.

Jeg er i en meget svær situation. Fysisk har jeg det meget dårligt, og det kan ses i mine lægeudtalelser. Psykisk er jeg konstant anspændt og er meget presset, så det ikke kan forklares til andre. Det er kun mig der kan føle det, og jeg håber I kan se det ud fra de udtalelser, der kommer fra min psykiater. Og mine tanker og spekulationer har ikke forladt mig et øjeblik. Men lige i tiden og måske for fremtiden skal jeg have medicin, som er umulig at fremskaffe i Libanon. Og selv om medicinen er tilgængelig, er den næsten umulig at få fat på. I kender forholdene i mit land. Men om min fremtid, jeg bare venter og har ventet i så lang tid på at få et håb fra nogen, der kan fortælle mig, at der er håb at leve for. Men ventetiden, som I ved, er ikke nem, især når man har ventet i 5 år.

...”

Dansk Røde Kors, Center X, ringede den 27. oktober 2003 på ny til ministeriet om sagen og rykkede for en afgørelse. Ministeriet oplyste under samtalen at ministeriet havde vanskeligt ved at få oplysninger om ansøgerens muligheder for at modtage behandling i hjemlandet.

Centeret ringede igen den 4. november 2003 til ministeriet og oplyste at A havde henvendt sig flere gange fordi hun ikke kunne udholde ventetiden længere. Ministeriet oplyste at ministeriet ikke kunne sige præcist hvornår der ville blive truffet afgørelse, men at det forventedes at blive inden jul.

Ved e-mail af 21. november 2003 bad ministeriet Udlændingestyrelsens dokumentationskontor om oplysninger om behandlingsmulighederne i Libanon for patienter med psykose. Dokumentationskontoret oplyste den 25. november 2003 at kontoret ikke var i besiddelse af oplysninger herom.

Den 4. december 2003 rykkede Dansk Røde Kors, Center X, igen telefonisk for en afgørelse i sagen.

Advokat III klagede til mig den 9. december 2003 over sagsbehandlingstiden i ministeriet.

Dansk Røde Kors, Center X, rykkede på ny den 18. december 2003 telefonisk for en afgørelse i sagen.

Den 19. december 2003 bad jeg ministeriet om en udtalelse i anledning af advokatens klage over sagsbehandlingstiden.

Dansk Flygtningehjælp rettede den 23. december 2003 telefonisk henvendelse til ministeriet om sagen. Ministeriet oplyste at ministeriet forventede at træffe afgørelse i løbet af den første måneder af 2004.

Samme dag forsøgte ministeriet forgæves - for anden gang, første gang var den 8. december 2003 - telefonisk at kontakte speciallæge i psykiatri, overlæge B.

Den 2. januar 2004 modtog ministeriet advokatens brev af 23. december 2003 vedlagt en speciallægeerklæring fra speciallæge i psykiatri, overlæge B dateret 13. oktober 2003 - med en tilføjelse af 21. december 2003 stilet til advokaten. I erklæringen af 13. oktober 2003 står bl.a. følgende:

“Ventetiden er ødelæggende, og hun oplever, at hun ikke har noget håb om, det nogensinde lykkes for hende at få opholdstilladelse. Hvis hun bliver sendt hjem til Libanon, er hun fuldstændig overbevist om, at børnene bliver taget fra hende, hvilket betyder, at hun ikke har noget at leve for længere. Grunden til, at hun ikke tager livet af sig lige nu, er, at hun har børnene, som er det eneste, som holder hende oppe.

Der er dage, hvor hun har det noget bedre, men oftest er hun i dårligt humør. Der skal ikke meget til, før hun bliver irriteret og skælder ud. Det går ud over børnene. Det sidste er, at hun fortæller, at moderen i Libanon, som hun ikke har kontakt til, er døde. Denne oplysning har hun fået af en søster.

Der er ikke meget energi og overskud i hende. Hun fremtræder alt i alt meget ressourcetsvag, og det er givet forværret, fordi den ven hun har haft, har fået opholdstilladelse og er flyttet fra centret.

Hun bør have støtte til børnene.

Hun fremtræder alt i alt særdeles skrøbelig.

...”

I tilføjelsen af 21. december 2003 stilet til advokaten skrev psykiateren følgende:

“Tilstanden er absolut ikke blevet bedre og hun er plaget af PTSD (post traumatic stress disorder), angst og depressive symptomer.

Grundet det sidste har hun mistet appetitten og tabt i vægt. Med en højde på 167 cm. og en vægt på 50 kg. er hun undervægtig.

...

Tankerne om død og selvmord er dagligt til stede.

Hun er efterhånden med meget få ressourcer og jeg er særdeles bekymret for hende og hendes børn.”

Dansk Røde Kors, Center X, ringede igen den 16. februar 2004 og rykkede for en afgørelse i sagen. Ministeriet oplyste at sagen var tæt på at blive afsluttet, men kunne ikke angive præcist hvornår.

Den 19. februar 2004 omgjorde ministeriet en afgørelse truffet af Udlændingestyrelsen den 24. marts 1999 om at udvise A af Danmark med indrejseforbud i et år. Ministeriet lagde vægt på at en udvisning på dette tidspunkt måtte antages at virke særligt belastende for A (jf. udlændingelovens § 26, stk. 1).

Den 20. og 25. februar 2004 spurgte henholdsvis Dansk Røde Kors, Center X, og advokaten telefonisk ministeriet til sagen.

Ministeriet traf den 26. februar 2004 afgørelse om at give A og de to børn opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 2 (jf. lovbekendtgørelse nr. 711 af 1. august 2001), i et år med henblik på midlertidigt ophold. Ministeriet beklagede den meget lange sagsbehandlingstid.

I brev af samme dato udtalte ministeriet bl.a. følgende til mig i anledning af advokatens klage over sagsbehandlingstiden:

“Som det fremgår af den vedlagte datoliste, har ministeriet ikke foretaget underretning af parten om, at sagsbehandlingen har trukket ud.

Ministeriet skal beklage den meget lange sagsbehandlingstid, og at ministeriet ikke løbende har foretaget underretning af den pågældende om, at sagsbehandlingen har trukket ud, samt om hvad sagen har beroet på.”

Ombudsmandens udtalelse

“Der er ikke i forvaltningsloven fastsat generelle bestemmelser om en myndigheds sagsbehandlingstid. Spørgsmålet om hvornår den forløbne tid overskrider det acceptable, kan derfor ikke besvares generelt. Ud over den samlede sagsbehandlingstid må man tage andre forhold i betragtning, herunder sagens karakter, omfanget af de undersøgelser myndigheden skal foretage, den sædvanlige sagsbehandlingstid samt de løbende ekspeditioner i sagen.

Punkterne 206-208 i Justitsministeriets vejledning om forvaltningsloven har følgende ordlyd:

‘206. Hvis en forvaltningsmyndighed som følge af sagens karakter eller den almindelige sagsbehandlingstid for den pågældende myndighed ikke kan træffe afgørelse inden kortere tid efter sagens modtagelse, bør myndigheden give den, der er part i sagen, underretning om, hvorpå sagen beror og så vidt muligt oplysning om, hvornår myndigheden regner med, at afgørelsen kan foreligge.

207. Myndigheden bør endvidere give den, der er part i sagen, underretning, når behandlingen af den konkrete sag på grund af særlige omstændigheder vil tage længere tid end sædvanligt.

208. Rykkerskrivelser fra den, der er part i sagen, og som er rimeligt begrundet i sagsbehandlingstiden, bør i almindelighed besvares med det samme. Besvarelsen bør indeholde oplysning om, hvorpå sagen beror og så vidt muligt oplysning om, hvornår myndigheden regner med, at afgørelsen kan foreligge.’

Sagsbehandlingstiden

Den samlede sagsbehandlingstid var 2 år og knap 10 måneder. Jeg mener efter min gennemgang af sagen at dette tidsforløb har været helt urimeligt langt.

Sagen henlå uekspederet fra den 31. oktober 2001 til den 15. august 2002. Ministeriet modtog første gang den 3. september 2002 oplysning om at (A) var i behandling med lægemidlet Zyprexa. Først knap 10 måneder herefter - den 1. juli 2003 - tog ministeriet initiativ til at undersøge behandlingsmulighederne i Libanon. Sagen havde på dette tidspunkt verseret i 2 år og knap 2 måneder. Ministeriets egne undersøgelser vedrørende behandlingsmulighederne i Libanon havde et yderst begrænset omfang. Sagen beroede derudover kun i 4 dage - fra den 21. til den 25. november 2003 - på andre myndigheder end ministeriet selv og kun i ca. 2 måneder i 2001 på parten. I den resterende periode beroede sagen på ministeriets egne forhold. Dette til trods for at ministeriet løbende modtog aktuelle oplysninger om (A)'s dårlige helbredstilstand.

Ministeriets sagsbehandling - spørgsmålet om opsættende virkning

Ministeriet oplyste i brevet af 18. juli 2001 at ministeriet - når ministeriet havde modtaget de ønskede helbredsoplysninger - ville tage stilling til om anmodningen om genoptagelse af sagen kunne tillægges opsættende virkning med hensyn til udrejsefristen.

Ministeriet modtog oplysningerne den 31. oktober 2001, men tog ikke i den forbindelse stilling til om genoptagelsesansøgningen kunne tillægges opsættende virkning med hensyn til udrejsefristen. Under hensyn til at ministeriet i brev af 18. juli 2001 havde stillet i udsigt at ministeriet på eget initiativ ville tage stilling til spørgsmålet om opsættende virkning efter modtagelsen af helbredsoplysninger i sagen, burde ministeriet efter min opfattelse allerede kort efter den 31. oktober 2001 have taget stilling hertil eller - hvis dette ikke var muligt ud fra de da foreliggende lægelige oplysninger i sagen - kort efter have bedt om yderligere lægelige oplysninger.

Advokat II bad endvidere den 28. december 2001 udtrykkeligt om at ansøgningen blev tillagt opsættende virkning med hensyn til udrejsefristen under sagens behandling. Denne begæring burde ministeriet - også i lyset af ovenstående - efter min opfattelse have besvaret straks.

Sagsbehandlingen i øvrigt

Ministeriet besvarede ikke den række af rykkerbreve som advokat II sendte i første halvår af 2002. Ministeriet underrettede heller ikke løbende advokat II eller advokat III om at sagen trak ud - herunder om at ministeriet ikke kunne træffe afgørelse inden for en tidligere meddelt tidshorisont - ligesom ministeriet ikke løbende orienterede advokat II eller advokat III om hvorpå sagen beroede.

Konklusion

Samlet er det min opfattelse at ministeriets sagsbehandling, herunder sagsbehandlingstiden, har været meget kritisabel.

...

Ministeriet har under min behandling af en anden sag omhandlende sagsbehandlingstiden i en sag om genoptagelse af en familiesammenførings sag oplyst følgende:

'Indtil den 5. februar 2004 blev anmodninger om genoptagelse af sager, hvori ministeriets 1. Udlændingekontor havde truffet afgørelse som klageinstans, behandlet efter samme principper - og dermed med samme gennemsnitlige sagsbehandlingstid - som almindelige klagesager i kontoret.

Pr. 5. februar 2004 er proceduren for behandling af sådanne anmodninger ændret.

Anmodninger om genoptagelse skal nu behandles inden en måned. Hvis det i enkelt sager skulle vise sig, at fristen ikke kan overholdes, skal kla-

geren orienteres herom snarest muligt og senest en måned efter ministeriets modtagelse af anmodningen om genoptagelse. Orienteringen skal indeholde en frist for, hvornår anmodningen forventes færdigbehandlet samt efter omstændighederne oplysning om, hvorpå sagen beror.'

Jeg har - til brug for mine overvejelser om hvorvidt der er grundlag for at jeg af egen drift efter ombudsmandslovens § 17, stk. 1, tager spørgsmålet om ministeriets sagsbehandlingstid i sager om genoptagelse af sager vedrørende humanitær opholdstilladelse op til undersøgelse - bedt ministeriet oplyse om den konkrete sag giver ministeriet anledning til at foretage en opprioritering af behandlingen af anmodninger om genoptagelse af sager vedrørende humanitær opholdstilladelse.

..."